

HandläggareAnton Hermansson
08-508 26 139**Till**Trafiknämnden
2025-02-13

Ny taxakategori för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd. Fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag om införandet av ny avgiftskategori för fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd i enlighet med tjänsteutlåtandet.
2. Trafiknämnden överlåter till kommunfullmäktige att fastställa tillägget till taxan i enlighet med förslaget att gälla från och med den 15 april 2025.
3. Trafiknämnden beslutar om omedelbar justering.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefAnna Green
AvdelningschefMartin Hubertsson Merbom
Enhetschef**Trafikkontoret**
TillståndFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 35 042
Växel 08-508 27 200
emil.steen@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Sammanfattning

Trafikkontoret föreslår i detta tjänsteutlåtande införandet av en ny kategori i taxan för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd med benämningen ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal”. Avgiften för kategorin föreslås bli 600 kr per fordon och år.

Syftet med förslaget är att främja låncyklar med pedal på offentlig plats då det i dagsläget inte finns någon aktör verksam i staden som tillhandahåller ett låncykelsystem för stadens medborgare.

Med detta vill trafikkontoret skapa förutsättningar för aktörer att etablera sig i Stockholm och leverera enpersonsfordon med pedal för uthyrning på stadens offentliga rum. Pedalcyklar bidrar till längre resor och till att förbättra stockholmarnas hälsa.

Bakgrund

Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd är stadens avgiftssättning i samband med upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd på den mark som staden förvaltar. Taxan har kategorier för olika typer av markanvändning och företeelser.

I dagsläget finns en taxakategori för mobilitetsupplåtelser kallad ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon” vilken används vid upplåtelse av cyklar, elsparkcyklar och andra enpersonsfordon. Det är samma avgift oavsett vilken typ av enpersonsfordon det ansöks om.

Staden har tidigare haft ett upphandlat låncykelsystem vilket är upphävt. Sedan dess har en aktör som bedrivit uthyrning av eldrivna låncyklar med pedal haft tillstånd i Stockholm och betalat avgift för detta enligt den befintliga avgiftskategorin. Denna aktör har under 2024 valt att avetablera sig från Stockholm då företaget bedömt att det saknats affärsmässiga förutsättningar för att fortsätta verksamheten. Det finns därför inget låncykelsystem med pedalcyklar i Stockholm idag. En annan aktör har inkommit med en ansökan om ca 300 cyklar för våren 2025.

Trafikkontoret har ett uppdrag att utreda förutsättningarna för ett nytt låncykelsystem. Förslaget att sänka avgiften för pedalcyklar är en del av detta uppdrag och ett sätt att testa vad marknaden kan leverera med minskade utgifter. Pedalcyklar är dyrare i drift än andra enpersonsfordon, bidrar till längre resor än dessa och bidrar dessutom till folkhälsan. Kontoret anser därför att en sänkning av avgiften är motiverad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Avgiftslagen

Avgiftslagen, Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m., ger kommunen rätt att

ta ut avgift i samband med upplåtelse av offentlig plats. Lagen säger att om ett tillstånd enligt ordningslagen (1993:1617) lämnats av polismyndigheten, får kommunen ta ut ersättning för användning av offentlig plats som står under kommunens förvaltning. Grunder för beräkning av avgiften skall enligt avgiftslagen beslutas av kommunfullmäktige.

När avgifter fastställs får det göras så att beloppet kan anses vara skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.

Avgift för ny taxakategori

Avgiften för den nya taxakategorin föreslås vara 600 kr per fordon och år.

Kontoret anser att denna avgift är nödvändig för att täcka kostnaden för staden vid handläggningen av en ansökan, från det att ansökan inkommer till kontoret, utreds och besvaras samt följs upp under tillståndsperioden. Handläggning av micromobilitetsärenden kräver administrativa resurser i form av planering och möten med sökande aktörer inför tillståndsstart samt uppföljning av regelefterlevnad och flytt av felparkerade fordon. Uppföljningen är även beroende av stödsystem specifika för enpersonsfordon vilket också är en kostnad för kontoret. Stöd för detta finns i avgiftslagen enligt skrivelsen *”kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen”*.

När offentlig plats tas i anspråk av en tillståndshavare vid markupplåtelser hindrar det allmänheten från att nyttja platsen. Det är därför rimligt att tillståndshavaren som fördelaktigt får nyttja platsen enligt sitt tillstånd betalar en avgift för detta. Trafikkontoret anser med anledning av detta att avgiften inte bör vara lägre än 600 kr per fordon och år vilket även bedöms motsvara stadens kostnad för handläggningen.

Den föreslagna avgiften särskiljer enpersonsfordon med pedal från andra enpersonsfordon, och får enligt förslaget en lägre avgift med den nya kategorin, vilket bedöms skäligt då det går i linje med flera av stadens målsättningar kopplat till minskade utsläpp och hälsa. Det lagliga stöd som finns för detta är avgiftslagens skrivelse om *”övriga omständigheter”* bland de bedömningspunkter som beskriver en skälig avgift.

Analys och konsekvenser

Ett införande av en ny taxakategori med benämning ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande

enpersonsfordon med pedal” som särskiljs från andra mobilitetsupplåtelser skulle innebära att staden möjliggör för leverantörer av låncyklar med pedal att verka i staden och erbjuda ett komplement till befintliga enpersonsfordon. Den föreslagna avgiften är lägre än den befintliga taxakategori som finns idag för mobilitetsupplåtelser vilken ligger på 1400 kr per fordon och år.

Cyklar med pedal bidrar i snitt till längre resor än andra enpersonsfordon. På grund av detta utgör denna typ av fordon ett bra komplement till övriga transportsätt i staden. Detta går i linje med kommunfullmäktiges mål om att Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar och trafiknämndens mål om att Stockholms offentliga rum erbjuder en god och hälsosam livsmiljö.

Enligt avgiftslagen ska nivån spegla kommunens kostnader för handläggning och aktörens nytta av platsen. Kontorets bedömning är att 600 kr är motiverad utifrån dessa parametrar och går i linje med målsättningen att få till en marknadsmässig avgiftsnivå som främjar en större geografisk spridning av enpersonsfordon med pedal. Aktörens nytta av platsen ökar då en stor del av cyklarna förväntas röra sig i city där efterfrågan på att få ta det offentliga rummet i anspråk är stort och många olika intressen konkurrerar om plats.

Ekonomi

Förslaget innebär en halverad avgift för de aktörer som levererar fordon med pedal vilket skapar bättre affärsmässiga förutsättningar. Som exempel hade den aktör som tidigare haft tillstånd för pedalcyklar och avetablerat sig från staden en fordonsflotta på 1500 cyklar. Med den föreslagna avgiften skulle deras avgift vara 900 000 kr istället för 2 100 000.

För kontoret innebär förslaget istället en halvering av intäkterna för markupplåtelse av fordonstypen.

Trafikkontorets synpunkter

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att införa en ny taxakategori i taxan för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd med benämningen ”Fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal” med avgiften 600 kr per fordon och år.

Slut

Bilagor

1. Ny taxakategori. Föreslaget tillägg till taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd.